

DATA SMOOTHING

- 1) Aan het National Institute of Standards (NIST) te Washington werden een aantal standaardisatietesten uitgevoerd waarvan eentje de dataset opleverde die je kan downloaden van www.itl.nist.gov/div898/strd/lls/data/Filip.shtml. Het gaat om 82 observaties van een grootheid $y(x)$ die zich redelijk laat benaderen (ℓ_2) door een veeltermmodel van graad 10. Bereken de coëfficiënten van dat model.
- 2) Gegeven zijn de volgende 25 datapunten $y_i = f(t_i)$ voor $t_i = i, 1 \leq i \leq 25$:

$$y = (5.0291, 6.5099, 5.3666, 4.1272, 4.2948, \\ 6.1261, 12.5140, 10.0502, 9.1614, 7.5677, \\ 7.2920, 10.0357, 11.0708, 13.4045, 12.8415, \\ 11.9666, 11.0765, 11.7774, 14.5701, 17.0440, \\ 17.0398, 15.9069, 15.4850, 15.5112, 17.6572)^t$$

- Fit de gegevens met een rechte $y(t) = a_0 + a_1 t$ volgens het principe van de kleinste kwadraten (ℓ_2). Plot de gegevens en het model. Plot ook de residuvector. Je stelt een kandidaat outlier vast.
 - Fit de gegevens opnieuw met een rechte (ℓ_2), nu zonder rekening te houden met het datapunt dat de outlier oplevert.
 - Bereken het model $y(t) = b_0 + b_1 t + b_2 \sin(t)$ ook zonder rekening te houden met de outlier (ℓ_2). Plot opnieuw de gegevens en het model. Plaats de outlier mee op de tekening.
- 3) Gegeven zijn de lineair onafhankelijke basisfuncties

$$\phi_{3i}(x) = \binom{3}{i} x^i (1-x)^{3-i} \quad i = 0, 1, 2, 3.$$

Bereken de optimale lineaire combinatie

$$\phi(x) = \lambda_0 \phi_{3,0}(x) + \lambda_1 \phi_{3,1}(x) + \lambda_2 \phi_{3,2}(x) + \lambda_3 \phi_{3,3}(x)$$

die de fout

$$\sqrt{\sum_{j=0}^{19} (\phi(x_j) - y_j)^2}$$

minimaal maakt voor de data gegeven in

j	x_j	y_j	j	x_j	y_j
0	0.0	-0.80	10	3.6	0.74
1	0.6	-0.34	11	4.7	-0.82
2	1.5	0.59	12	5.2	-1.27
3	1.7	0.59	13	5.7	-0.92
4	1.9	0.23	14	5.8	-0.92
5	2.1	0.10	15	6.0	-1.04
6	2.3	0.28	16	6.4	-0.79
7	2.6	1.03	17	6.9	-0.06
8	2.8	1.50	18	7.6	1.00
9	3.0	1.44	19	8.0	0.00

Geef ook het conditiegetal van de rechthoekige matrix in het kleinste kwadraten-probleem. Plot de berekende $\phi(x)$ samen met de datapunten.

- 4) Gegeven zijn de volgende 7 datapunten die resulteren uit metingen verricht in een oliereservoir:

x	0.635	1.435	2.235	3.035	3.835	4.635	5.435
y	7.50	4.35	2.97	2.20	1.70	1.28	1.00

Maak een grafiek van de datapunten. We stellen een exponentieel dalend verloop vast. Plot nu ook $\log(y_i), i = 1, \dots, 7$. Deze grafiek suggereert duidelijk een eenvoudig model $g(x)$ voor $\log(y(x))$. Bereken dit model in de zin van de kleinste kwadraten (ℓ_2). Je kan nu $\exp(g(x))$ gebruiken als model voor $y(x)$. Plot $\exp(g(x))$ samen met de oorspronkelijke data.

- 5) Neem de veelterm $y(x) = 1 + 2x + x^2$. Sample deze veelterm in het interval $[-1, 1]$ in de 201 equidistante punten $x_i = -1 + i/100, i = 0, \dots, 200$. Genereer nu uniform gedistribueerde ruis in het interval $[-1, 1]$ (201 waarden) en tel deze ruis op bij de $y(x_i)$. Zodoende krijg je een ernstig gestoord beeld van $y(x)$. Plot deze ruizige datapunten, wat je bijna letterlijk een wolk van gegevens oplevert. Bereken het polynomiale kleinste kwadratenmodel van graad twee en plot het samen met de datapunten. Druk ook de residuvectoren en zijn norm af.

- 6) Gegeven zijn de datapunten

x_i	1.1	1.6	11.4	4.1	5.3	17.5	9.4	11.5	12.1
y_i	7.9	24.8	-28.8	42.6	29.6	-34.6	-3.1	-28.7	-39.6

Fit een veelterm van graad k door de datapunten waarbij je k varieert van 1 tot 5 (voor $k = 8$ bekom je de interpolerende veelterm). Plot voor elke k de data en het model en druk tevens de waarde van de fout e af:

$$e^2 = \sum_{i=0}^8 \left(y_i - \sum_{j=0}^k a_j x_i^j \right)^2.$$

Waak ook over de conditionering van het probleem, m.a.w. druk het conditiegetal af. Welk polynomiaal model zou je verkiezen?